

Ungdomsledarskap på hjul i Korsholm

En kvalitativ studie kring ungdomsledarnas syn på användningen av Wauton och det mobila ungdomsledarskapet

Emilia Kettunen

Examensarbete för Socionom (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för det sociala området

Vasa 2022

EXAMENSARBETE

Författare: Emilia Kettunen

Utbildning och ort: Det sociala området, Vasa

Inriktning: Ungdomsarbete

Handledare: Pia Höglund-Ingo

Titel: Ungdomsledarskap på hjul i Korsholm — En kvalitativ studie kring ungdomsledarnas syn på användningen av Wauton och det mobila ungdomsledarskapet

Datum: 27.9.2022 Sidantal: 30

Bilagor: 1

Abstrakt

Detta examensarbete är en studie kring Wauto perioden i Korsholm år 2021. En Wauto är en husbil som är omgjord till en mobil mötesplats. I studien deltog tre ungdomsledare där syftet var att undersöka deras syn på användningen av Wauton i mobilt ungdomsledarskap. På basen av syftet strukturerades frågeställningar om vilka arbetsmetoder de använt, hur förberedelserna sett ut samt hur verksamheten har utvärderats. Studien utfördes med hjälp av kvalitativa intervjuer med ungdomsledarna.

Teoridelen lyfter fram ungdomsarbetets olika former i Finland som genomförs för att stödja ungdomar i olika livssituationer. Med tanke på att en stor del av ungdomsarbetet utspelas på ungdomarnas fritid belyser även teorin begreppet fritid och dess inverkan i ungdomarnas liv. Teoridelen ger även en inblick i Stationens Barns verksamhet som står bakom Wauto konceptet.

Resultatet på studien visar att allt eftersom samhället förändras behöver ungdomsarbetet och dess metoder även göra det. Nya metoder innebär nya tankesätt och fler involverade ungdomar i kommunernas verksamhet. Mobilt ungdomsarbete är en ny möjlighet i Korsholm att nå ut till ungdomar som tidigare inte kunnat ta del av den öppna ungdomsverksamheten. Att Stationens barn erbjuder en färdig ram och verksamhetsmodell leder till att det mobila ungdomsarbetet får en större bredning och är lätt att ta i bruk.

Språk: svenska

Nyckelord: mobilt ungdomsarbete, fritid, Wauto

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Emilia Kettunen

Koulutus ja paikkakunta: Sosiaaliala, Vaasa

Suuntautumisvaihtoehto: Nuorisotyö

Ohjaaja(t): Pia Höglund-Ingo

Nimike: Nuorisajohtajuutta pyörillä Mustasaassa — Kvalitatiivinen tutkimus nuoriso-ohjaajien näkemyksestä Wauton käytöstä liikkuvassa nuorisajohtajuudessa.

Päivämäärä: 27.9.2022

Sivumäärä: 30

Liitteet 1

Tiivistelmä

Tämä opinnäytetyö on tutkimus, joka liittyy Mustasaaren Wauto jaksoon vuonna 2021. Wauto tarkoittaa matkailuautoa, joka on muokattu liikkuvaksi nuorisotilaksi. Tutkimukseen osallistui kolme nuoriso-ohjaajaa, jossa tavoite oli tutkia heidän näkemystensä Wauton käytöstä liikkuvassa nuorisajohtajuudessa. Keskeisimmät kysymykset tutkimuksessa olivat tavoitteen pohjalta mitä työmenetelmiä nuoriso-ohjaajat käyttivät, miltä valmistelu näytti ja miten toimintaa arvioitiin. Tutkimus tehtiin kvalitatiivisena haastatteluna nuoriso-ohjaajien kanssa.

Teoriaosa nostaa esiin nuorisotyön eri muotoja Suomessa, jotka kaikki tukevat nuoria erilaisissa elämäntilanteissa. Ottaen huomioon, että suuri osa nuorisotyöstä tapahtuu nuorien vapaa-ajalla, teoria tarkastelee myös käsitettä ja sen vaikutusta nuorten elämään. Teoriaosa avaa myös Aseman Lapset toimintaa, josta Wauto konsepti on saanut alkunsa.

Tuloksessa käy ilmi, että samaan aikaan kun yhdyskunta menee eteenpäin myös nuorisotyön ja sen menetelmät täytyy tehdä samaa. Uudet menetelmät antavat uusia ajattelutapoja ja enemmän nuoria kuntien nuorisotyön pariin. Liikkuva nuorisotyö on uusi mahdollisuus Mustasaassa, jonka kautta nuoria, jotka eivät ole aikaisemmin voineet osallistua avoimeen nuorisotyötoimintaa voidaan tavoittaa. Aseman Lasten tarjoamat valmiit raamit ja toimintamalli johtaa siihen, että liikkuvaa nuorisotyö käyttö laajenee ja on helppo ottaa käyttöön.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: liikkuva nuorisotyö, vapaa-aika, Wauto

DEGREE THESIS

Author: Emilia Kettunen

Degree Programme and place of study: Social welfare, Vaasa

Specialisation: Youthwork

Supervisor(s): Pia Höglund-Ingo

Title: Youth leadership on wheels in— A qualitative study of some youth workers view on the use of the Wauto in mobile youth leadership

Date: 27.9.2022 Number of pages: 30 Appendices: 1

Abstract

This thesis is a study about the Wauto period in Mustasaari in 2021. A Wauto is a camper's van that has been remade to a moving youth space. The participants in the study were three youth workers where the purpose was to study their view on the use of the Wauto in mobile youth leadership. Based off the purpose some questions at issue were made about what work methods are used, what did the preparations look like and how was the work evaluated. The study was conducted through qualitative research interviews with the youth workers.

The theoretical discussion of the study emphasizes different forms of youth work in Finland that are all conducted to support youths in different life situations. Since a big part of youth work takes place during leisure time the theoretical discussion also bring up the concept of leisure time and its impact on youths. An insight in the work of Aseman Lapset is also part of the theoretical discussion since they are behind the Wauto concept.

The results show that with the changing society the youth work also needs to change with it. New work methods mean new mindsets to get more youths involved in communal youth work. Mobile youth work is a new possibility in Mustasaari to reach out to youths that have not been able to take part in the open youth work. The fact that Aseman Lapset offers a complete frame and model for mobile youth work makes it easier to take into use and also gives mobile youth work an bigger spread.

Language: swedish

Key Words: mobile youth work, leisure, Wauto

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	4
1 Inledning.....	1
1.1 Syfte.....	3
2 Ungdomsarbetets verksamhetsformer	4
2.1 Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik.....	5
2.1.1 Uppsökande ungdomsarbete.....	6
2.1.2 Ungdomsverkstäder	7
2.1.3 Information och rådgivning.....	8
2.2 Fritidsverksamhet.....	10
2.3 Finlandsmodellen.....	11
3 Stationens barn	13
3.1 Mobilt ungdomsarbete	14
3.1.1 Walkers on Wheels.....	15
3.1.2 Ungdomsledare.....	16
3.1.3 Ungdomsledarens metoder och arbetsredskap	17
3.2 Mobilt ungdomsarbete i Korsholm	18
4 Metod.....	19
4.1 Val av metod och insamlingsmetod.....	20
4.2 Tillvägagångssätt	20
5 Resultat	21
5.1 Förberedelser	21
5.1.1 Marknadsföring	22
5.1.2 Frivilliga och samarbete	23
5.2 Arbetssätt	24
5.3 Utvärdering	26
5.4 Utveckling.....	27
5.4.1 Framtiden.....	27
6 Sammanfattning & Slutdiskussion	28
6.1 Sammanfattning	28
6.2 Kritisk granskning.....	29

Bilaga 1

Intervjuguide

1 Inledning

Beskrivningen kring hur ungdomsarbete i kommunerna skall utföras är inte definierat i detalj. Det här ger kommunerna möjligheter till att tolka, modernisera och skapa nya metoder för att utföra ungdomsarbete som sedan kan ge nya möjligheter i framtiden (Ungdomsarbete och ungdomspolitik, 2022).

Även om alla kommuner har dessa möjligheter för ungdomsarbetet därför varierar utformningen av ungdomsarbetet från kommun till kommun i Finland. Omständigheterna i kommunen påverkar om i vilken utsträckning man ordnar ungdomsarbete. Dessa omständigheter kan vara kommunens engagemang, geografiska område och vilka utrymmen kommunen har tillgängliga även påverkar möjligheterna för ungdomsarbete. (Kivijärvi, Kauppinen, Kiilakoski & Juha Leskinen, 2022, s.7)

Enligt Ungdomslagen (1285/2016) har kommunerna ett ansvar i ungdomsarbetet och ungdomspolitiken. Då man beredde ungdomslagen funderade man kring vilka olika saker som ungdomsarbetet kan innehålla. Idag anser man att kommunen skall erbjuda lokaler och ge möjligheter för att ungdomar skall ha fritidsaktiviteter vilket även preciseras i Ungdomslagen i 8 §. Arbetet kan även betyda att man har informations- och rådgivningstjänster, kulturell eller motionsinriktad ungdomsverksamhet och även att man stöder olika ungdomsföreningar i kommunen. (Ungdomsarbete och ungdomspolitik, 2022)

I kommunerna finns det ett flertal organ som tar hand om ungdomsarbete, vilket betyder att ungdomsarbetets plats i kommunens kan variera. Uppbyggnaden och ansvaret har genomgått förändringar under de senaste åren vilket lett till att ungdomsarbetet i många kommuner ligger under större helheter. Idag ligger ungdomsarbete under bildningsnämnden i 44% av kommunerna och under fritidsnämnden finns 37%. Endast i 5% av kommunerna har man en egen ungdomsnämnd. Statistiken baserar sig på en undersökning angående kommunalt ungdomsarbete i Finland 2021. Där 158 kommuner svarade på frågor om ungdomsarbete i kommuner. (Kivijärvi, Kauppinen, Kiilakoski & Juha Leskinen, 2022, s.13)

I enlighet med Ungdomslagen 1285/2016 3 § räknas alla som är under 29 år som ungdomar. Om man jämför andra europeiska länder är den här typen av avgränsning ovanlig kring lagstiftning för ungdomar. Den mer vanliga synen är att ungdomen börjar vid 14 år och sträcker sig till max 30 år. Av den orsaken att åldersgruppen är så bred och

resurserna är begränsade är kommunerna tvungna att prioritera i åldersgrupperna. I Finland är en stor del av ungdomsarbetet riktat till ungdomar i högstadiet. Dock har man sätt en positiv förändring i den äldre åldersgruppen under det senaste 10 åren då man även idag ordnar verksamhet för ungdomar som är över 18 år. (Kivijärvi, Kauppinen, Kiilakoski & Juha Leskinen, 2022, s.22) Denna förändring kan bero på att det skett en ökning i ungdomsverkstäder, uppsökande ungdomsarbete och Navigatorns verksamhet i Finland (Kunnallisen nuorisotyön työmuodot, 2019).

Olika professionella kanske närmar sig ungdomsarbete med något skilda förhållningssätt till exempel ordnande av fritidsaktiviteter kan av vissa uppfattas som tidsfördriv för ungdomar. Medan andra uppfattar det mera som preventivt socialt arbete. Där ungdomar har en möjlighet till en avslappnad miljö utanför skolan där de kan upprätthålla sina kompisrelationer och utvecklas. Även om en stor del av ungdomarna idag har någon slags fritidsaktivitet har alla inte möjlighet att delta. I Enkäten hälsa i skolan (2021) upplevde 26% av eleverna i 8:de och 9:de klass att de fritidsintressen som intresserar är för dyra och 32% av ungdomarna att fritidsaktiviteten ligger för långt borta. (Statistik från Hälsa i skolan 2021) För dessa ungdomar som inte upplever att de har ett fritidsintresse är de utrymmen och möjligheter som kommunen ger extra viktiga.

I det Riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik (2020–2023) vill man föra fram vikten av ungdomarnas möjligheter att ha ett fritidsintresse. Där man genom åtgärder för fram att alla ungdomar skall ha chans att delta i minst ett fritidsintresse som är gratis och når ut till de ungdomar som inte har ett fritidsintresse sedan tidigare. Som åtgärds helhet fungerar Finlands modellen för att dessa åtgärder skall kunna förverkligas. (Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik s. 19)

Korsholm är en kommun i Österbotten där det bor drygt 19 000 invånare. Sedan 1973 har det som vi idag kallar Korsholm funnits där fem närliggande kommuner gick ihop för att bilda Korsholm. Idag har största delen av Korsholm svenska som modersmål. (Fakta om kommunen, u.å.) Ungdomsverksamheten i Korsholm omfattar främst Ungdomsgården Ziti som finns i Smedsby centrum, men även rusmedelsförebyggande arbetet samt Decibel som är en ungdomsinformationstjänst. Korsholm har även en uppsökande ungdomsverksamhet. (Ungdomsverksamhet, u.å.)

1.1 Syfte

Ett tillvägagångssätt för att kunna möta ungdomarna och skapa verksamhetsförutsättningar inom ramen för ungdomsarbetet är s.k. Wauto-verksamhet. I mitt arbete använder jag mig av begreppet Wauto vilket innebär en omgjord husbil som är anpassad för att utföra mobilt ungdomsarbete. Wauto begreppet har sitt ursprung i Stationens barns Walkers on Wheels projektet.

Syftet med detta arbete är att undersöka hur några ungdomsledare i Korsholm beskriver sin syn på användningen av Wauton i det mobila ungdomsledarskapet.

En viktig utgångspunkt är att det mobila ungdomsledarskapet, genom Wauto verksamhet, innebär en ny miljö jämfört med de miljöer som traditionellt används för iscensättande av ungas fritidsverksamhet. Wauto miljön och det mobila ungdomsledarskapet tillför både nya möjligheter och begränsningar för ungdomsledarna i deras strävan att skapa metoder för deras arbete.

Mina frågeställningar är följande:

1. Hur beskriver ungdomsledarna sina arbetsmetoder utgående från Wauto miljön?
2. Hur har förberedelserna och planeringen sett ut inför ibruktandet av Wauto verksamheten?
3. Hur har man utvärderat verksamheten?
 - Tillsammans med ungdomarna?
 - Hur har ungdomsledaren enskilt eller som team utvärderat verksamheten?
 - Hur har verksamheten utvärderats tillsammans med Stationens barn och Korsholms kommunen?

2 Ungdomsarbetets verksamhetsformer

I Finland är det undervisnings och kulturministeriet som ansvarar för utvecklingen och samordningen av ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna. I Ungdomslagen (1285/2016) förklaras ungdomsarbete som åtgärder som skall stärka utvecklingen, självständighetsprocessen och delaktigheten i samhället bland ungdomar. Lagen tar även fasta på att stödja de ungas fritidssysselsättningar. (Ungdomslag, 2016)

Ungdomspolitikerna är handlingar som skall förbättra ungas uppväxt- och levnadsvillkor och även den växelverkan som finns mellan generationer. Ungdomspolitikerna är riktade till personer under 29 år och är en bred helhet som innehåller frågor om bland annat utkomst, utbildning, boende, fritidsverksamhet och hälsa för ungdomar. (Ungdomsarbete, u. å.)

Ungdomsarbete har sin utgångspunkt i Ungdomslagen (1285/2016) där lagens syfte beskrivs för att den skall främja ungas delaktighet, stödja ungas utveckling, främja jämlikhet bland ungdomar och förbättra ungdomars uppväxt- och levnadsvillkor.

Lagens olika syften beskrivs av Nieminen (2010) som olika funktioner som ungdomsarbetet fyller i samhället. (Hoikkala, Sell & Torvalds-Wiik, 2010)

Ett av ungdomsarbets mest centrala uppgifter har av tradition varit att föra över ett kulturarv med till exempel värderingar, beteendemönster och roller till ungdomar i nästa generation eftersom ungdomsarbetets uppgift varit att föra in ungdomarna i samhället och kulturen. Idag har uppgiften en annan funktion där man genom att föra vidare även kunskaper och färdighet ger ungdomarna en möjlighet att vara med och förbättra och förnya samhället. Inom ungdomsarbete är en av den mer väsentliga typen av integration till samhället varit den politiska. Genom engagemanget i samhället och möjligheten att påverka i samhället kan ungdomarnas delaktighet ökas. Detta kunde inom ungdomsarbete engageras till genom göra upp gemensamma regler för ungdomarna i till exempel ungdomsgården eller genom att ordna gemensam verksamhet. (Hoikkala, Sell & Torvalds-Wiik, 2010)

För att kunna stödja ungdomars utveckling fokuserar man på ungdomens utveckling till en självständig individ. Detta förutsätter att ungdomen får möjligheten att utvecklas som person och att inlärningsupplevelserna är inspirerande för ungdomen till exempel att ta del av verksamhet riktad till ungdomar. För att uppnå detta förutsätter det att man inom ungdomsarbete förstår, ser och stödjer ungdomens originalitet och att ungdomen är sin

egen individ. Eftersom en stor del av ungdomsarbetet är frivilligt för ungdomen är en viktig del av arbetet att man ser de behov som ungdomarna har och även tar dem i beaktande i arbetet. Där är även mötet mellan ungdomen och ungdomsledaren viktigt eftersom miljön utformas efter de behov som antingen yrkespersonen ser eller som ungdomen uttrycker. (Hoikkala, Sell & Torvalds-Wiik, 2010)

Där Ungdomslagen (1285/2016) talar om att främja jämlik- och jämställdhet bland ungdomar kan detta beskrivas som handlingar som stödjer och handleder ungdomar som har svårigheter att hitta en samhörighet till samhället eller har brister i att utveckla sig själv, där kan ungdomsarbete hjälpa dem att hitta sin plats (Hoikkala, Sell & Torvalds-Wiik, 2010). Ett bra exempel är uppsökande ungdomsarbete och ungdomsverkstäder som hjälper ungdomar att få en mer jämlik plats i samhället genom till exempel studier, arbete eller genom att hjälpa dem att ta del av andra tjänster.

Ungdomsarbete och ungdomspolitiskt inriktat arbete innebär alltså att stöda ungdomen inom alla ungdomens livsområde vilket innebär att fokuset inte enbart ligger på fritidsverksamheten. I detta kapitel nämns några exempel på verksamhetsformer som stöder ungdomar i olika livssituationer där de kan behöva extra stöd och handledning.

2.1 Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik

Vart fjärde år godkänner statsrådet ett riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitiken (RUNGPO). För programmet ligger Ungdomslagen (1285/2016) som författningsgrund. Där beskrivs målen för det riksomfattande ungdomsarbetet och den riksomfattande ungdomspolitiken mera i detalj. Med RUNGPO vill man bidra till att resurser som finns för att främja ungas uppväxt och levnadsvillkor används effektivt och produktivt, RUNGPO är ett även ett verktyg för regeringen för att kunna redovisa ifall de åtgärder som finns i regeringsprogrammet förverkligas. Med målen vill man uppmuntra till samarbete mellan olika sektorer, var även fokuset för programmet ligger.

Huvudfokusen i RUNGPO är att förebygga utslagning och stärka delaktighet bland ungdomar. Målsättningarna eftersträvas genom tre ungdomspolitiska målenheter ”De unga har förutsättningar för en smidig vardag”, ”De unga har metoder och färdigheter för att delta och påverka” och ”De unga litat på samhället” som regeringen anser skall verkställas inom 2020–2022. (Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik s. 8)

För att förbättra ungdomars förutsättningar för en smidigare vardag anser man att genom att kunna garantera ungdomar möjligheter till utbildning och arbete, säkerställa en ekonomisk trygghet och stärka ungdomars mentala hälsa. Möjligheter till studier och arbete garanteras genom till exempel ungdomsgarantin medan stärkande av ungas mentala hälsa stärks genom tidigt stöd i bland annat skolor där personal inom studerandehälsovården skall känna igen tidiga symptom för psykisk ohälsa och missbruk. (Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik s. 12)

Regeringen vill även förstärka ungas metoder och färdigheter för att påverka. I skolorna kan ungas kompetenser stärkas genom demokrati- och människorättsfostran. Även ungdomars rätt att bli hörda och ha möjligheter att delta i ärenden som rör dem kan bidra till att ungdomar känner de kan påverka.

Ett sådant ämne kan vara klimatkussionen. Den tredje målhelheten fokuserar på att ungdomar skall kunna lita på samhället och genom det skall jämlikheten samt tryggheten stärkas. Åtgärder för att förebygga mobbning samt en utökning i jämställds- och sexualundervisningen skall öka tryggheten. (Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik s. 21)

I det Riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik beskrivs hur genom att ungdomar har möjligheter till ett meningsfullt liv kan även utslagning förebyggas i Finland (Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik s. 8). Genom olika insatser som till exempel uppsökande ungdomsarbete, ungdomsverkstäder, ungdomsarbete i församlingar och föreningsarbete kan ungdomarnas delaktighet i samhället förbättras (Ungdomsarbete och ungas välbefinnande, u.å.).

2.1.1 Uppsökande ungdomsarbete

Det uppsökande ungdomsarbete är en typ av specialungdomsarbete som är en av de tjänster som är lagstadgade inom kommunen. Deras mål är att ge ungdomar en trygg och närvarande kontakt till vuxna och nå ungdomar som varken studerar eller arbetar. Tillsammans med en uppsökande ungdomsarbetare kan ungdomar få handledning eller hjälp med att söka studieplats eller arbete. (Uppsökande ungdomsarbete, u.å)

För att få en helhetsbild av ungdomens situation har man samtal med ungdomen som kan vara individuella eller genom smågruppsverksamhet. Då samtalen påbörjas vill

ungdomsarbetaren bygga upp ett förtroende genom att lyssna och även ta fram styrkor som ungdomen har för att ungdomen senare skall kunna bygga upp en positiv självbild. Målsättningar som är typiska för arbetet är att ungdomens självkänsla, självrespekt och sociala kompetens skall förbättras. Att dessa egenskaper förbättras påverkar även ungdomens fritid och framtida möjligheter. (Vilen, 2018, s.30)

Uppsökande ungdomsarbete baserar sig på frivilligt samarbete mellan ungdomen och den uppsökande ungdomsarbetaren (Uppsökande ungdomsarbete, u.å). Vilket innebär att bemötandet har en stor betydelse. Ungdomen skall därför bli bemött utan antaganden och ses som likvärdig. Den uppsökande ungdomsarbetaren skall under mötet vara närvarande och sträva till att aktivt lyssna på ungdomen vare sig kontakten sker via internet eller ansikte mot ansikte. (Vilen, 2018, s.38)

Arbetet i uppsökande ungdomsarbete påbörjas i första hand på basen av information som kommit från ungdomen själv. Kontakten kan även påbörjas i fall där information kommit från andra myndigheter (Ungdomslag, 2016). Arbetet innebär ett bra nätverkssamarbete för att ungdomsarbetarna skall kunna nå ut till dessa ungdomar (Vilen, 2018, s.32). Myndigheter som kan starta kontakten kan vara till exempel Försvarsmakten, om den unga avbryter eller befrias från värnplikt- eller civiltjänstgöring eller läroanstalter om den unga avbryter sina yrkes- eller gymnasiestudier eller inte har en studieplats efter att ungdomen avslutat den grundläggande utbildningen (Ungdomslag, 2016).

2.1.2 Ungdomsverkstäder

Ungdomsverkstäder har i uppgift att ge unga ett tidigt individuellt stöd. (Ungdomsverkstäder, u.å.). Verkstäderna ger unga en möjlighet att genom träning förbättra färdigheter för att antas till en utbildning, fullfölja en tidigare påbörjad utbildning som ger dem möjligheter på arbetsmarknaden (Ungdomslag, 2016). Idag finns ungdomsverkstäder i cirka 90% av kommunerna. För att ungdomen skall kunna ge sig ut i arbetslivet eller fullfölja studier har ungdomsverkstäder olika typer av träningstjänster inom verksamheten. (INTO, infografik).

De mest allmänna är arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, arbetsprövning, löne subventionerat arbete och social rehabilitering (INTO, infografik). Ungdomsverkstädernas arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte är en tjänst som är tillför personer som inte har

möjlighet att delta i den offentliga arbetskraftsservicen. Tjänsten riktar sig till ungdomar som är varit arbetslösa länge eller som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd. Ungdomen kan jobba 1–4 dagar i veckan under en tidsperiod som kan varier mellan 3–24 månader. (Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, u.å.) Enligt social och hälsovårdsministeriet kan social rehabilitering innebära att man genom att kombinera individuellt stöd och funktionellt stöd, målen kan vara att få lära sig färdigheter som stöder vardagen (Social rehabilitering, u.å.).

Into som är uppsökande ungdomsarbets och ungdomsverkstädernas expertorganisation redogör att av sina över 22 000 klienter var över 11 000 ungdomar år 2021. De flesta kom i kontakt med verkstaden genom arbetskraftsbyrån (28%) medan många ungdomar även kom från bland annat social- och hälsovården (18%) eller läroanstalter (12%). 14% av ungdomarna inom verkstadsverksamheten tog även kontakt själva direkt till verkstaden. (INTO, infografik).

Målet är att förbättra den ungas livskompetens och främja ungdomens utveckling, självständighetsprocess och öka ungdomens delaktighet i samhället. Dessa mål kan även ses i de tjänster som ungdomsverkstäderna ger. Verksamheten utgår från ungdomens egna förutsättningar och det görs en individuell träningsplan för ungdomen. (Ungdomslag, 2016)

Efter verkstadsperioden har de flesta ungdomar tagit sig tillbaka till studierna. Nästan en fjärde del av ungdomarna har påbörjat någon annan typ av ledd verksamhet efter perioden vid verkstaden. Den här typen av ledd verksamhet har kunnat vara till exempel arbetsprövning i företag. 15% av ungdomarna har även hittat jobb under eller efter verkstadsperioden. Inom verkstaden har över 80% av ungdomar haft positiva framsteg i studie- och arbetslivsfärdigheter. Framsteg i vardagskunskaper och livshantering har även varit aktuella efter verkstadsperioden. (INTO, infografik).

2.1.3 Information och rådgivning

På samma sätt som både uppsökande ungdomsverksamhet och ungdomsverkstäder är även information- och rådgivningstjänster en tjänst som kommunen skall erbjuda till ungdomar. Eftersom informations- och rådgivningstjänster nämns i Ungdomslagen har tjänsten samma målsättning dvs. bland annat att stödja de ungas utveckling och

självständighetsprocess och främja ett aktivt medborgarskap hos de unga. (Ungdomslag, 2016).

Även andra dokument och rekommendationer styr informations- och rådgivningstjänsterna. På europeisk nivå finns det både Europarådets rekommendationer (2010), europeiska principerna (2009) och Europeiska unionens ungdomspolitiska strategi 2010–2018. Med Europarådets rekommendationer vill man föra fram vikten av att ungdomar skall få en så komplett, saklig information som ungdomarna förstår. Genom att svara på frågor som är väsentliga för ungdomarna och som de undrar över kan man även uppnå det syften som Ungdomslagen har. Man anser att genom att det finns information som unga kan lita på främjar det även ungas deltagande i samhället. (Principer och rekommendationer, u.å.)

Informations- och rådgivningstjänsterna har även en takorganisation som heter ERYICA (European Youth Information and Conselling Agency) har även principer som informations- och rådgivningstjänsterna ska jobba enligt. Dessa principer godkändes ursprungligen 1993 men har sedan dess uppdaterats. Det finns även skilda principer för webbaserade ungdomsinformations- och rådgivningstjänster som blev godkända år 2009. Principerna tar fasta på att tjänsterna alltid skall vara tillgängliga för alla oberoende av ungdomens livssituation, kön eller etniska bakgrund. Tjänsterna ska även vara lättåtkomliga för ungdomar och helt gratis. Med hjälp av de europeiska principerna sätter man grunden för de minimistandarder och åtgärder för att en jämn kvalitet kan upprätthållas i alla länder i ungdomsinformations- och rådgivningstjänster. (Principer och rekommendationer, u.å.)

Det finns olika webbsidor med informations- och rådgivningstjänster för ungdomar på nätet. Där unga kan ställa frågor till sakkunniga i bland annat sexualrådgivning, psykisk hälsa eller frågor om arbete. Ärligt talat chatten är en stödchatt för finlandssvenska ungdomar i åldern 13–29 år. Chatten upprätthålls av Luckan Unginfo som via finansiering från STEA och ger ungdomar en chans att under vissa specifika tider tillgång till en stödchatt. De har till exempel en psykolog på plats två dagar i veckan som ungdomar kan prata anonymt med (Stödchatten ärligt talat, u.å.). I Österbotten finns även decibel.fi som har Våga fråga och är en tvåspråkig rådgivningstjänst som fungerar i 12 medlemskommuner. Ungdomar i åldern 13–25 kan ställa frågor som antingen ungdomsinformatörerna på decibel själva svarar på eller som sakkunniga i ämnet svarar på (Decibel, u.å.).

2.2 Fritidsverksamhet

Den tid som ungdomar inte spenderas i skola eller på arbetsplatsen kallas fritid. På vilket sätt denna fritid används har sedan länge varit av centralt intresse för samhället och ungdomsarbetet. Tidigare har man haft en avsikt att antingen bevaka, begränsa, styra eller haft i åtanke att dra nytta av ungdomars fritid. I Juha Nieminens (1995) undersökning *Nuorisossa tulevaisuus* beskriver han hur olika instanser vid olika tillfällen tidigare har försökt använda ungdomars fritid till deras egen fördel. Dessa instanser har bland annat varit staten, kyrkan eller olika föreningar som till olika ändamål haft som avsikt att till exempel sprida den Kristna tron eller andra ideologier eller värdegrunder genom ungdomarna under deras fritid. (Salasuo 2021, s. 17)

I och med moderniseringen i Finland ägde även förändringar i fritiden för ungdomar till. Eftersom barn och ungdomar nu under dagtid var i skolan till följd av den nya läroplikten sågs skolan som ungdomarnas "jobb" och tiden utanför skolan blev deras fritid. Fritiden blev även tydligare eftersom föräldrarna nu jobbade i fabriker och på kontor och inte på åkrar och i skogar vilket ledde till att man inte behövde barn och ungdomarnas hjälp för att ta hand om huset eller gården. (Salasuo 2021, s. 17)

Fritiden för ungdomar som vi ser den idag började ta form under 1950 och 1960-talet då man alltmer började prata om fritidsaktiviteter för ungdomar, dessa inkluderade även de former av fritidsverksamhet som ungdomarna själv ordnade men främst rörde benämningen "fritidsaktiviteter" ordnad verksamhet av vuxna för ungdomar. Under den här tiden började man även definiera målsättningar för fritidsverksamheten och funderingar kring varför och för vem ungdomar har fritidsaktiviteter. (Salasuo 2021, s. 17)

Idag är fritiden en viktig del i ungdomarnas liv. Ungdomarna har höga förväntningar för fritiden där det finns en önskan att främst få spendera tid med vänner och familj. Fritiden och den verksamhet som sker på fritiden är viktigt för utvecklandet av identiteten hos ungdomar och är en viktig del i övergången till vuxen ålder. För ungdomar är fritiden främst något positivt eftersom de på fritiden får själva bestämma vad de vill göra. Fritiden kan även ses som ungdomens egen tid och ger en frihet som inte finns i skolan eller på en eventuell arbetsplats. Eftersom samhället idag kan ses som väldigt målmedvetet där man hela tiden skall prestera blir fritiden för ungdomarna även var ett sätt att få en paus från krav. (Tolonen, Määttä & Aaltonen, 2011, s.5)

I *Undersökningen om barns och ungdomars fritid* (2020) berättar 78% av de som intervjuats att de upplever att de har en passlig mängd fritid. Det var endast 16% som ansåg att de inte har tillräckligt med fritid. Dock kan man se skillnader både mellan könen och i de olika åldersgrupperna. Tillräckligheten av fritiden upplevdes i många fall ända till 15 års ålder var efter man kan se att ungdomarna upplever att de inte har tillräckligt med fritid. (Salasuo 2021, s. 48)

För många ungdomar är familjen en viktig del, men för att stödja självständighetsprocessen ungdomarna går igenom behöver de skapa relationer även utanför familjen. De har även möjligheten att testa på olika identiteter och utvecklar färdigheter de har nytta av då de lever mera självständigt. (Tolonen, Määttä & Aaltonen, 2011, s.6)

En stor del av ungdomarnas fritid är den spenderade tiden med vänner. Man kan även se att förutom vänner är det bara ungdomarnas hälsa som kommer upp i samma grad av vad det som påverkar deras livskvalitet och belåtenhet. Största delen av ungdomarna som deltog i *Undersökningen om barns och ungdomars fritid* (2020) berättar att de träffar sina vänner minst en gång i veckan. Även om tiden med vännerna minskar ju äldre man blir, är det ändå vanligast att träffa dem minst en gång i veckan i åldern 7–29 år. (Salasuo 2021, s. 51)

I dagens samhälle bidrar även sociala medier möjligheter att hålla kontakt med vänner och familj. Det finns applikationer och tjänster där ungdomarna kan kommunicera genom text eller bilder bland annat Snapchat och WhatsApp är vanliga i åldern 10–19 år. Eftersom sociala medier är en stor del av ungdomarnas vardag frågade man även i *Undersökningen om barns och ungdomars fritid* (2020) varför de använder sociala medier. Ungdomarna ansåg att det viktigaste var att kunna hålla kontakten med vänner. (Salasuo 2021, s. 59) I och med att det sociala är en viktig del av ungdomarnas fritid finns en del av dessa relationer idag på nätet. År 2020 uppgav mer än hälften av svenskspråkiga ungdomar att de tillhör minst en gemenskap på nätet. Idag bidrar nätet med en samlingsplats för ungdomar som bidrar till en känsla av sammanhang. (Kepsu & Markelin, 2020 s. 16)

2.3 Finlandsmodellen

I Finland har man redan i flera år sett att både barn och unga väldigt ofta har något fritidsintresse. I en undersökning från år 2020 angående ungdomarnas fritid kunde man se att det i alla åldersgrupper var cirka 90% av ungdomarna som hade ett fritidsintresse

(Salasuo 2021, s. 37). Fritidsintressen ger ungdomarna sätt att förbättra sin sociala växelverkan, hur de uttrycker sig själv och uppmuntrar till en givande fritid. Genom sina fritidsintressen får ungdomarna möjligheter till att bevara sina relationer med vänner och även förstå sina styrkor. (Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik s. 19)

För att förbättra alla barn och ungdomars möjlighet till ett fritidsintresse har Undervisnings- och kulturministeriet en plan med åtgärder. Den heter Finlandsmodellen. Syftet med modellen är att den skall trygga ungdomarnas möjlighet för att kunna ha en fritidsaktivitet som är avgiftsfri och är i anslutning till skolan. (Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik s. 20) Modellen finns till för de barn och ungdomar som går i årskurs 1.- 9. i grundskolan. (Finlandsmodellen för hobbyverksamhet, u.å.).

För att få ett specialunderstöd ansöker kommunerna det från Undervisnings- och kulturministeriet. När man ansöker om understödet skall den sökande ange bland annat ge exempel på skolspecifik hobbyplanering samt redovisa om hur barn och ungdomar som inte har någon hobby skulle hitta en hobby detta kan redovisas genom till exempel samtal med barn och unga. Den sökande skall även ha en plan på hur man skall nå ut till barn och ungdomar eller deras föräldrar för att få barn och unga engagerade. Om man blir beviljad specialunderstöd skall understödet främst gå till löne- eller materialkostnader för en ledare till hobbyverksamheten. (Specialunderstöd för Finlandsmodellen, u.å.)

I Finlandsmodellen för hobbyverksamhet ges möjligheten att ordna alla hobbyn, här kan ingå motion och idrott, konst, vetenskap eller hantverk. Arrangören kan även variera där till exempel idrottsföreningar, kulturaktörer, ungdomsorganisationer eller kommuner kan stå för arrangemanget. Hobbyn kan även var mer som en öppen verksamhet där barn och unga själva får stå för hobbyn i en övervakad miljö. (Till kommunerna, u.å.)

Då man skall starta en hobbyverksamhet i en skola är det viktigt att ta del av barn och ungdomarnas önskemål vad de själva skulle vilja testa eller som de upplever saknas. (Till kommunerna, u.å.) När man frågade barn och ungdomar om vilka fritidsintressen de har var de fem vanligaste; idrott, dator- eller konsolspel, läsning, besöka kaféer eller restauranger och fotografering. (Statens idrottsråd, 2018)

Under läsåret 2022–2023 kommer man använda sig av Finlandsmodellen i 249 kommuner. (Finlandsmodellen, u.å.) Namnen för projekten varierar mellan kommunerna till exempel i Kemi talar man om "*Harrastusten jäänmurtaja II*" medan man i Korsholm använder sig

av benämningen "Korsholmsmodellen 2023" (Kommuner som deltar i Finlandsmodellen, u.å.). För det kommande läsåret har Undervisnings- och kulturministeriet beviljat ett specialunderstöd på 14,5 miljoner euro. Med alla dessa understöd kan man under läsåret ordna över 10 000 hobbygrupper i närmare 2 000 skolor. Det långsiktiga målet är att Finlandsmodellen skulle vara en fast praxis i kommunerna. (Finlandsmodellen, u.å.)

För att sammanfatta tar kommunerna hand om en stor del av ungdomsarbetet i kommunerna där det finns många olika former ämnade för olika livssituationer där ungdomarna kan behöva stöd. Ungdomarnas fritid stöd genom modeller för att alla skall ha en möjlighet till en meningsfull fritid. Idag spelar dock även organisationer av olika slag en stor roll i utformningen av ungas fritid

3 Stationens barn

Stationens barn r.f. är en organisation vars arbete har utförts riksomfattande sedan år 1990. I deras verksamhet vill de främja en trygg uppväxt för barn och unga och motarbeta marginalisering genom att öka vuxnas närvaro i ungas liv. För att uppnå verksamhetens mål strävar Stationens barn till att snabbt reagera på olika förändringar i ungdomarnas vardag. Tecken på till exempel missbruk av rusmedel, kriminalitet och våldsamhet bland ungdomar är viktiga saker som de anser att de vuxna som möter unga borde ta tag i. (Stationens barn, u.å.)

I verksamhetens värderingar tar de fasta på öppenhet, mänsklighet och närvaro man vill även påpeka att verksamheten inte skall begränsas av tid och plats. Man jobbar utan fördomar med ungdomarna och de har alltid möjlighet att uttrycka sina åsikter och skall vara medveten om de handlingar som görs berörande dem. Man strävar även till att komma ihåg att ungdomen inte definieras av saker som till exempel missbruk, aggressivt beteende eller mental ohälsa. Dessa ses snarare som symptom och man vill se till att det stöd och tjänster som ungdomen får passar behovet. För att få en ökad närvaro med trygga vuxna för ungdomarna vill man ta vuxna dit var ungdomarna är. De blir möta ansikte mot ansikte och det finns möjlighet att diskutera en längre stund. (Aseman Lapset ry:n strategia, u.å.)

Verksamheten finansieras till stor del av social- och hälsoorganisationernas understödscentral. Dock finns det olika projekt som får sin finansiering från olika stiftelser och företag bland annat Sinebrychoff Ab. (Stationens barn, u.å.)

I deras verksamhet ingår olika typer av arbete med barn och ungdomar. Med hjälp av Friends verksamheten kan man enligt forskning minska på ångest och depression bland människor. I programmet lär man ut hur man skall hantera känslor och hur man kan hantera situationer som väcker oro eller rädsla. Programmet kan användas för barn från åldern 4 år ända upp till vuxna eller föräldrar i barnfamiljer. (Stationens barn, u.å.)

I deras verksamhet ingår även till exempel att hjälpa och ge stöd åt barn och ungdomar i svåra livssituationer. De kan få hjälp med förlikning genom *gatuförlikningsverksamheten*, där både brottsoffer och ungdomar som är misstänkta för brott få hjälp med förlikning. I *K-O verksamheten* försöker man ta tag i utdragna fall av mobbning som händer i skolan. Man försöker reda ut varför konflikten har uppstått. Stationens barn har även ett projekt vid namn *Pasila* där man fokuserar på minderåriga ungdomar som upprepade gånger gjort sig skyldig till allvarliga brott. Detta arbete görs för att kunna bryta ungdomens brottsspiral. (Stationens barn, u.å.)

3.1 Mobilt ungdomsarbete

En del av den verksamhet som Stationens Barn har är Walkers verksamheten. Som är en typ av ungdomsarbete som till viss del även baserar sig på frivilligt arbete från vuxna. Walkers verksamheten utförs både utom- och inomhus och de tar sig ut till ungdomars mötesplatser i till exempel skolor och på stan. (Aseman lapset, Walkers toiminta, u.å)

Inomhus verksamheten är främst aktiv i Helsingfors där man har Walkers-caféer dit ungdomar i åldern 13–17 kan komma och spendera sin tid på kvällarna i fem dagar i veckan. Där finns förutom professionella även frivilliga som ungdomarna kan vända sig till. Under 2021 var 110 personer aktiva inom frivillighetsarbetet och gjorde sammanlagt 430 timmar volontärarbete i ungdomscaféet. Under de 161 gånger som de hade öppet träffade de 3 300 ungdomar. (Helsingin Walkers, u.å.) I huvudstadsregionen finns även en Walkers buss som är en metod då det kommer till att snabbt kunna reagera på olika situationer. Tillfällen då det behövs snabbt agerande kan vara pga. användning av rusmedel bland ungdomar, orsakande av störningar eller om ungdomar och vuxna inte kommer överens. Walkers bussen är en buss som omgjord till ett ungdomscafé på insidan. Bussen cirkulerar i regionen med perioder på 2 månader åt gången. Genom att röra sig i huvudstadsregionen vill man nå ut till ungdomar som hamnar utanför andra tjänster som är tillför ungdomar. (Walkers-bussi, u.å.)

Det är viktigt att Walkers verksamheten är anpassad enligt omgivningens behov i verksamheten kan man både använda en fast mötespunkt eller utföra fältarbete för att kunna nå ut till ungdomarna. I verksamheten jobbar man med lågtröskel och ungdomarna kan komma för att umgås med sina vänner eller med trygga vuxna. (Aseman lapset, Walkers toiminta, u.å)

3.1.1 Walkers on Wheels

Eftersom mobilt ungdomsarbete är en relativt ny metod och är inte starkt etablerad inom kommunens ungdomsarbete har arbetet inte haft tydliga ramar eller benämningar. Dock gjordes en forskningsrapport som publicerades 2022 i samarbete mellan Humak och Nuorisotutkimusseura där man tillsammans med Stationens barn tagit fram begrepp och kriterier mobilt ungdomsarbete kan ha. (Tormulainen & Kauppinen, 2022, s.41)

Mobilt ungdomsarbete som begrepp kan ses som ett takbegrepp för all ungdomsarbete som görs i ungdomarnas egen omgivning, detta kan göras gåendes, cyklandes eller med bil, buss eller husbil. Man kan utföra mobilt ungdomsarbete på ett större område vilket även ökar synligheten av ungdomsarbete bland vuxna. Det mobila ungdomsarbetet har enligt forskningsrapporten vissa allmänna mål, man vill nå ut till alla ungdomar men främst de som man inte träffar i annat fall. Dessa ungdomar kan vara sådana som bor på avskilda platser eller grupper av ungdomar som vuxna oroar sig över och som man inte träffar varken i skolan eller på ungdomsgården. Man vill även föra ungdomsverksamheten till ställen där den inte finns. Att kunna erbjuda ungdomsarbete i den miljö och omgivning som ungdomarna själva bestämmer gör mobilt ungdomsarbete unikt. (Tormulainen & Kauppinen, 2022, s.44)

Walkers on Wheels 2 är Stationens barns rikstäckande implementering och utvecklingsprojekt där man vill utveckla mobilt ungdomsarbete och erbjuder även det lokala ungdomsarbetet nya sätt att utföra deras arbete. Walkers bilarna eller Wauto finns det fem av och de är husbilar som är konverterade till mobila ungdomsmötesplatser. Det mobila ungdomsarbetet möjliggör att ungdomsarbetarna kan ta sig ut till ungdomarna för att ge en trygg mötesplats. (Aseman lapset, Walkers toiminta, u.å)

Det första Walkers on Wheels projektet startade år 2017 och pågick till 2019. Under det första projektet träffade man över 40 000 ungdomar och man hade 34 perioder av

verksamhet i olika städer och kommuner. I det projekt som pågår nu Walkers on Wheels 2 är det planerat att inom 2022 ha provperioder av mobilt ungdomsarbete i 32 kommuner på fastlandet. (Tormulainen & Kauppinen, 2022, s.77)

Det finns vissa utgångspunkter som man lyfter fram i båda projekten. Man vill upprätthålla en viss flexibilitet och också möjligheten att kunna utföra arbetet i olika former uppmuntras. Eftersom projektet är ett utvecklingsprojekt vill man ta fasta på att projektet finns till för att kommuner och andra instanser skall kunna testa på att ordna mobilt ungdomsarbete, där det även är okej att misslyckas för att senare kunna lära sig av sina misstag. Eftersom olika kommuner har olika behov som Wauton kan vara en av lösningen funderar man tillsammans med den ansvariga aktören i kommunen om vilka behov just de har. Från projektets sida har man haft fyra målhelheter som kommunen har kunnat välja mellan för att uppnå det som setts som väsentligt. Den första har varit att använda sig mer av volontärarbete i ungdomsarbete, dra nytta av digitalt möte i möten med ungdomar ansikte mot ansikte, påverka olika fenomen bland ungdomar eller för att utveckla mobilt ungdomsarbete i området. (Tormulainen & Kauppinen, 2022, s.77–78)

3.1.2 Ungdomsledare

I Korsholm var det ungdomsledarna som tog hand om iscensättandet av Wauto verksamheten. Eftersom syftet med arbetet är att undersöka ungdomsledarnas syn på Wauto verksamheten så blir det också relevant att även studera ungdomsledarnas professionella bakgrund.

I arbetet som ungdomsledare ligger det i grunden att vägleda ungdomar. Man ordnar, planerar och skapar möjligheter till fritidsverksamhet för unga. Miljön för arbetet kan variera men ofta hör det till arbetsuppgifterna att vara vid ungdomsgården tillsammans med ungdomarna. Ungdomsledare jobbar bland annat vid kommuner, församlingar och även olika organisationer. (Nuoriso-ohjaaja, 2020)

För att jobba som ungdomsledare kan man ha olika utbildningar. På andra stadiet kan man ta en Grundexamen i pedagogisk verksamhet och handledning vilket ger behörighet att jobba som ungdomsledare, utbildningen kan även vara en grund till att söka in till en högskola eller universitet för att studera vidare (Ledare för ungdomar och gemenskaper, u.å). Vid olika yrkeshögskolor i Finland kan man ta examen i olika yrken för att få en

behörighet att jobba som ungdomsledare till exempel yrkeshögskoleexamen inom det humanistiska området, samhällspedagog eller yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsovårdsbranschen som leder till en socionomexamen, dessa högskolestudier tar 3,5 år. Dock finns samhällspedagog studier endast på finska för tillfället. Inom utbildningarna på en yrkeshögskola kan man även välja en inriktning på ungdomsarbete. (Nuoriso-ohjaaja, 2020) För att få behörighet att jobba inom församlingen skall man förutom att ha en socionom eller samhällspedagog examen även haft studier i bland annat teologi, församlingarnas och kyrkans arbete (Ungdomsarbetsledare, u.å.).

I arbetet som ungdomsledare är egenskaper som till exempel ansvarsfullhet, pålitlighet, flexibilitet och en förmåga att motivera och visa sympati vara extra viktiga. Yrket förutsätter även att man är intresserad av människans utveckling och att man har en kunskap om hur samhällets struktur påverkar utvecklingen i ungdomar. I arbetet behövs även en förmåga att arbeta mångprofessionellt samt en växelverkan som accepterar tystnadsplikten som behövs i yrket. (Nuoriso-ohjaaja, 2020).

I Finland hade vi år 2019 2 782 personer som hade titeln ungdomsledare. Siffran hade från sjunkit från 2018 då mängden anställda var över 3 000. I Finland är även majoriteten kvinnor Man kan även se att majoriteten av ungdomsledarna år 2019 var kvinnor eftersom 1 829 personer anges ha varit kvinnor. (Statistikcentralen, 2019)

3.1.3 Ungdomsledarens metoder och arbetsredskap

Som grund har alla ungdomsledare alla de lagar och förordningar som berör ungdomsarbete i kommunerna men en intressant fråga att ställa sig är att hur ungdomsledarna arbetar rent metodiskt tillsammans med andra aktörer inom ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna, uppnå de visioner och ambitioner som stipuleras inom lagstiftningen för ungdomsområdet.

Inom ungdomsarbete använder man sig av olika metoder som skall finnas där som stöd för arbetet. Dessa arbetsmetoder är olika sätt som man efter planering och vid upprepade gånger utför ungdomsarbete. Ungdomsarbete har flera arbetsmetoder som är en etablerad del av arbetet men det finns även metoder som man med hjälp av försöker nå målsättningarna. s.84

En del av ungdomsledarnas jobb och metoder kan innebära diskussioner med ungdomar i olika miljöer till exempel i skolan eller vid ungdomsgården. Ungdomsledarnas uppgift är i dessa situationer att skapa rum och miljöer i vilka ungdomar kan träffas och där det erbjuds olika sysselsättningar.

Även samtalsmetoder som till exempel känsla av sammanhang (KASAM) kan användas i samtal med ungdomar. KASAM är Aaron Antonovskys teori som behandlar personers kännedom om de faktorer som bidrar till att man kan hantera och komma över hinder som kommer i livet. KASAM består av tre komponenter meningsfullhet, begriplighet samt hanterbarhet. Genom en trygg miljö där ungdomen inte känner sig dömd kan man skapa meningsfullhet. Även språket som skall vara bekräftande och utvecklande kan i samtalen bidra till en begriplighet där ungdomar kan få en större insikt och förståelse. En ökad kunskap i hanterbarhet kan även vara till fördel att man kan hantera de utmaningarna i livet. (Börjesson, 2019 s. 23)

För att skapa och bibehålla KASAM har alla människor friskfaktorer som påverkar personers hälsa positivt. Bland dem hittar man även att ha en meningsfull fritid. Att ha möjligheten att göra saker man själv njuter av och finner meningsfulla. Fritidsintressen bidrar till en känsla av samhörighet och trygghet eftersom man med andra människor har ett gemensamt mål. (Börjesson, 2019 s. 25)

För att sammanfatta ger ungdomslagen riktlinjer för ungdomsarbetet och man nämner begrepp som främjande av ungas delaktighet, stödja ungas utveckling och att främja jämlikhet bland ungdomar. Det är dock utmanande att hitta källor som beskriver hur dessa begrepp från lagen levandegörs i det praktiska ungdomsarbetet.

3.2 Mobilt ungdomsarbete i Korsholm

Under hösten 2021 deltog Korsholms kommun i Walkers on Wheels 2 utvecklingsprojektet och Wauton fanns i Korsholm från augusti till december. Under perioden hade man valt att främst fokusera på att utveckla mobilt ungdomsarbete i kommunen. Ungdomsledarna skrev rapporter efter varje kväll då man varit ute med Wauton. I sammanställningen från Stationens barn som är en samling av alla rapporter som skrevs under perioden fick man reda på att ungdomsledarna under dessa månader varit ute 30 gånger. Ungdomsledarna delade upp kommunen i 5 delar och använde sig av ett cirkulerande system för att så jämnt

som möjligt besöka alla delar i slut ändan var man flest gånger i Solf området (8 gånger) och minst gånger i ”Skären” där bland annat Vallgrund och Replot ingick. Även frivillighetsverksamheten fanns med i rapporten och man kan se att frivilliga varit med under 12 gånger och att man haft 13 personer som frivilliga i Korsholm. (Korsholms Wauto rapport, 2021)

Den mest vanliga verksamhetsformen var öppen Wauto verksamhet vilket i Korsholm bestod av 18 gånger av nämnda verksamhetsformen. Man gjorde även ett skolbesök vid ett tillfälle där man mötte ca 130 ungdomar. Den tredje verksamhetsformen omfattar bland annat evenemang av vilka man i Korsholm hade 11 gånger. (Korsholms Wauto rapport, 2021)

Rapporterna berättar även att man haft 586 möten med ungdomar under kvällarna sammanlagt. Av dessa har största delen (98%) varit i åldersgruppen 13–18 år. Medan resterande mängd har varit äldre ungdomar i åldern 18–29. Kommunen hade delats upp i delar för att underlätta att man jämnt besökte alla delar i kommunen. (Korsholms Wauto rapport, 2021)

I enkäten som ungdomarna svarade på angående verksamheten var det 11 ungdomar som svarade. 10 av dem var i åldern 13–15 år. Över 80% av ungdomarna tyckte både att det är enkelt att diskutera med vuxna vid Wauton samt att Wauto verksamheten är nyttig för ungdomar. Eftersom ungdomsledarna varje Wauto kväll fyllde i en rapport angående ungdomarnas diskussionsämnen fick man se att de fem vanligaste samtalsämnena var skolan, ungdomsgården, hembyn, fritiden samt rusmedel. Även muntlig feedback från ungdomarna skrevs upp nedan kommer några från sammanställningen;

”Vad är det här för bil? När kommer ni nästa gång?”

”Int va vi på väg nån annanstans, vi kom hit till er”

”Vi hade så roligt förra gången så vi ville komma igen.” (Korsholms Wauto rapport, 2021)

4 Metod

I det här kapitlet kommer jag redovisa valet av metod samt redovisa vilken insamlingsmetod jag använt. I kapitlet redovisas även tillvägagångssättet för arbetet.

4.1 Val av metod och insamlingsmetod

I mitt arbete har jag valt att göra en kvalitativ undersökning. En kvalitativ metod var mer ändamålsenlig för mitt arbete eftersom man genom den metoden har möjlighet att skapa ett mer personligt band till respondenterna vilket en kvantitativ metod inte skulle ha kunnat ge mig. Genom en kvalitativ metod kan jag även se respondenterna ansikte mot ansikte eftersom ett kännetecken för kvalitativ forskning är närhet till forskningsobjektet. (Holme & Solvang, 1997, s. 92).

Som insamlingsmetod har jag valt att använda mig av kvalitativa intervjuer. Detta eftersom jag ville ha ungdomsledarnas egna åsikter och upplevelser. Målet med kvalitativa intervjuer är att få en förståelse av hur respondenten uppfattar sina erfarenheter. (Kvale, 2009 s. 17)

4.2 Tillvägagångssätt

Idén till mitt lärdomsprov kom under mitt tredje studieår då det blev aktuellt att börja fundera ämne för mitt lärdomsprov. Under min profileringskurs gjorde vi ett besök till Korsholms kommuns Ungdomsgård Ziti där Wauton som då fanns i Korsholm blev ett diskuterat ämne. En idé om att skriva lärdomsprov om Wauton i Korsholm blev presenterat och jag tyckte det verkade väldigt intressant som ämne. Under samma besök fick jag även veta att de för tillfället hade ett deltidsvikariat som ungdomsledare ledigt som jag skulle ha möjlighet att söka. Jag sökte vikariatet och fick det. Under hösten 2021 började jag jobba och fick även ta del av Wauto verksamheten under 3 månader. Jag valde att göra mina intervjuer med ungdomsledarna eftersom de har koordinerat Wauto verksamheten i Korsholm och alla hade även deltagit i verksamheten.

Jag utformade en intervjuguide (bilaga 1) som skulle stå som grund till alla intervjuer. Intervjuguiden skulle finnas där som stöd men fick inte styra intervjun, meningen var att ordningsföljden skulle kunna variera men att jag ändå skulle få med de alla olika delområdena för Wauto verksamheten (Trost, 2010, s. 71). Där var frågorna uppdelade i olika kategorier; förberedelser, verksamheten och utvärdering.

I maj 2022 utförde jag mina intervjuer med ungdomsledarna. Alla intervjuer gjordes enskilt för att få så bred kunskap av verksamheten som möjligt. Vid gruppintervjuer finns även risken för gruppsytryck bland respondenterna eftersom man där har diskussioner respondenter emellan (Holme & Solvang, 1997, s. 108).

Efter intervjuerna började jag transkribera intervjuerna för att omvandla inspelningarna till textformat. När alla intervjuerna var transkriberade kunde jag lätt printa ut mitt material för att analysera det. Under analysen använde jag mig av meningskoncentrering. Eftersom jag valde att klippa mina intervjuer i bitar för att sedan kunna göra nya rubriker för vilka ämnen som respondenterna talade om. (Kvale, S., Brinkmann, S. & Torhell, S., 2014) På samma gång kunde jag ta bort ämnen och konversationer som inte var väsentliga för mina forskningsfrågor och endast fokusera på det väsentliga.

5 Resultat

I det här kapitlet kommer jag analysera och redovisa resultatet som har sin grund i de kvalitativa intervjuer som jag utfört. Alla respondenter har arbetstiteln ungdomsledare däremot varierar tiden som de fungerat som ungdomsledare i Korsholm från 6 år och 7 månader till 1 år och 7 månader. Respondenterna var alla kvinnor.

Inga andra frågor ställdes angående respondenternas bakgrund eller personlig information eftersom det inte var väsentligt för studien då fokuset ligger på de 5 månader som Wauton var verksam i Korsholm. Tiden som ungdomsledare anser jag är väsentlig eftersom det påvisar att respondenterna varit med i både planeringen, verksamheten och utvärderingen av Wauto verksamheten och därför kan ge svar på mina frågeställningar.

I resultatet har jag använt mig av citat från intervjuerna, namn på andra personer har blivit borttagna på grund av sekretesskäl. Citaten har även blivit omskriva till ren svenska för tydlighetens skull. Citaten är märkta med citationstecken samt är skrivna i kursivstil.

5.1 Förberedelser

För att få en så överskådlig uppfattning av Wauto verksamheten som möjligt valde jag att inleda intervjuerna med frågor angående hur förberedelserna och planeringen såg ut innan

Wauton kom till Korsholm. Även andra svar på andra frågor som tangerar till förberedelserna har använts i redovisningen.

Alla tre respondenter tar upp att de tillsammans på hela avdelningen diskuterat det praktiska om huruvida tiden och resurserna finns för att man skall kunna följa de riktlinjer som Stationens barn hade för Wauton verksamheten. Bland annat fanns det riktlinjer angående hur ofta Wauton skulle vara verksam och hur den skulle förvaras.

”Vi hade ganska många möten inte bara vi ungdomsledare utan också med, [person] med Decibel och uppsökarna och också lite med andra på avdelningen”

”Det var också mycket tal om var den skulle förvaras. Eftersom Stationens barn hade så kallade regler om var Wauton kan stå den skulle till exempel stå i en inhägnad och under tak och helst ha möjlighet till motorvärmare.”

”Då hade Stationens barn också vissa regler, att man skulle vara ute minst två gånger.”

En väsentlig del av förberedelserna var även skolningen. En av tre respondenterna tar upp att de hade två utbildningstillfällen för personal. Där fanns tyngdpunkten på att ”hur man är som vuxen” inom Wauto verksamheten. På dessa tillfällen fick de även ta del av hur husbilen fungerar.

För ungdomsledarna var planeringen om hur kommunen skulle delas upp i delar för att jämnt kunna dela på tiden som fanns en viktig del av förberedelserna. Man delade upp kommunen i 5 delar; Solf, Smedsby, Skären, Norra Korsholm och Kvevlax, dessa växlade veckovis. Även om hur man skulle kombinera Wauto verksamheten tillsammans med Ungdomsgården Ziti diskuterades eftersom Ungdomsgårdens öppethållningstider begränsades under Wauto perioden till 2 dagar i veckan i stället för 3.

5.1.1 Marknadsföring

En av respondenterna berättar om att hon redan under förberedelserna började med marknadsföringen och tog kontakt till bland annat olika Ungdomsföreningar i Korsholm samt andra föreningar som skulle kunna vara intresserade av verksamheten. Man ville även försöka nå ut till föräldrar och vuxna i byarna för att undvika missförstånd då verksamheten var i gång. Marknadsföringen riktad till vuxna fanns främst på Facebook i olika ”byagrupper” till exempel ”Vuxna och unga i Solf by”. Alla tre respondenter tog upp

att man ansåg att mediet Facebook idag inte är ett ställe där ungdomar är utan att den marknadsföring som fanns där var riktad till föräldrarna.

”Jag skulle säga att det mesta vi satt på Facebook satte vi mest för föräldrarna.”

”Vi satte upp det i Facebook grupper alltså sådana byagrupper och det var då kanske mera till föräldrarna.”

Man gjorde även mycket marknadsföring till ungdomarna. Man använde främst sig av sociala medier där respondenterna anger Snapchat och Instagram som de främsta kanalerna för att nå ut till ungdomarna. Man gjorde även besök till årskurs 7 i Korsholms två högstadier, varav ett är svenskspråkigt och det andra finskspråkigt för att berätta om Wauto verksamheten även för dem som sen tidigare inte var bekanta med ungdomsgården Ziti på sociala medier på vars konto marknadsföringen gjordes.

5.1.2 Frivilliga och samarbete

Eftersom Stationens barn i Walkers verksamheten använder sig av frivilliga ses även frivilliga som viktiga i Wauto verksamheten. En av tre respondenter tar upp att man i förberedelserna även skulle få med frivilliga i den egna Wauto verksamheten. Vilka man även skulle ge information till angående vilken funktion man har som frivillig. Man hade infotillfällen för att först få med dem i verksamheten vartefter man hade skolning för dem också.

Alla tre respondenter tar upp att de haft samarbeten med olika Ungdomsföreningar i Korsholm. Eftersom man under kvällen inte är endast på ett ställe har samarbetet främst varit i samband med evenemang som ungdomsledarna ordnat i ungdomsföreningarnas lokaler.

”Då vi har haft evenemang så har vi haft samarbete med Replot, Solf och Kvevlax ungdomsföreningar och Helsingby UF. Där var det ju också våra frivilliga från Helsingby som råkade vara med i ungdomsföreningen där.”

”Med UF lokalerna har vi fått ha speciellt under vintern då man inte kunnat vara utomhus så har vi fått vara i deras lokaler så har vi kommit dit med bilen. De har ibland också bidragit med program till evenemangen”

Man har även samarbetat med olika privatpersoner som under ungdomsevenemang har haft olika typer av programpunkter under kvällen. Man har haft graffitiworkshops som gett ungdomarna möjlighet att testa på graffiti och haft en skejtare på plats som kunnat visa och lära ut konster. 4H i Korsholm har även varit med och bidragit med matlagning. Där bland annat S´mores och korvgrillning varit möjligt.

”Mest vid ungdomsevenemang och sedan har vi haft en graffitikonstnär och 4H och en skejtare”

”4H har också varit på evenemang”

Ett samarbete inom kommunen har även varit aktuellt då andra instanser inom ungdomsverksamhet vid olika tillfällen varit och bidragit. Uppsökande ungdomsarbete, Decibel och rusmedelsförebyggande arbete tar alla tre respondenter upp angående samarbetet inom den egna kommunen. Förutom Korsholm har även Vörå kommun haft tillgång till Wauton en gång varje månad.

”Uppsökarna och typ Decibel eller Rusmedel har varit med om man på förhand bestämt att nu har vi något extra.”

”Vi har även samarbetat inom ungdomstjänsterna även om ungdomsledarna har koordinerat så har till exempel uppsökande ungdomsarbete, rusmedelsförebyggande arbete och även Decibel varit med under vissa tillfällen.”

Eftersom projektet är i samarbete med Stationens barn ställdes även frågan om hur samarbetet med dem hade gått. Alla respondenter svarade att samarbetet hade gått väldigt bra och att man alltid kunnat fråga om något varit oklart

”Jag tycker det har fungerat jättebra, man har kunnat fråga dem egentligen vad som helst.”

”Lätta att ha att göras med och trevliga och en känsla att man kunde fråga dem vad som helst.”

5.2 Arbetssätt

Alla respondenter tar fasta på liknande saker. Bemötande, trygg vuxen och tillgänglighet är saker som de alla lyfter fram i frågan om vilka metoder de använder då de är som

ungdomsledare i Wauto verksamheten. De lyfter fram att mötet med ungdomarna blev annorlunda eftersom man inte befann sig på en fast punkt till exempel i en lokal.

”Speciellt då vi kör runt vi står ju inte stilla på en plats i en by. Så i princip är det för ungdomens närmaste hållplats.”

”Jag tänker att det här att fara ut på fältet är bemötande på ungdomarnas villkor att de inte behöver anstränga sig för att komma och träffa oss egentligen, vi för dit var de var.”

De kunde även vara tillgängliga för ungdomarna på ett helt annat och nytt sätt. Eftersom ungdomar som inte fanns nära centrum kunde nå ut och få chans att träffa dem. Att verksamheten är väldigt lågtröskel och på ungdomarnas egna villkor nämndes även av respondenter.

”Man har möjlighet att ge alla ungdomar en ärlig chans att få kunna komma och träffa oss.”

”Just det att man kommer till deras hemmaplan så kunde vi fråga frågor av ungdomarna som endast berörde dem där”

”Det gör det lite mer personligt.”

Även om dessa möten oftast tog plats vid Wauton där ungdomarna ofta enbart kom för att prata skede även mycket av bemötandena vi sociala medier. Ungdomar tog kontakt och diskussioner om vart de ville Wauton skulle komma och vilken tid uppfattades kunde ses som att möjligheten att kunna påverka verksamheten som de ville fanns.

”De ville prata om saker det behövde inte vara något allvarligt heller. Att bara få berätta saker verkade viktigt.”

”På vissa ställen hade man en konstant diskussion på typ snapchat eller Instagram och diskuterade att vart ska man komma, man faktiskt fick en kontakt med ungdomarna också.”

Med Wauton ansåg ungdomsledarna även att de kunde nå ut till byar där de inte tidigare varit möjligt att ha verksamhet. Eftersom det inte funnits vare sig resurser eller utrymmen med tanke på de långa avstånden.

”Just det där att man faktiskt når ut till flera ställen. På ett sådant här ställe där det är stort.”

5.3 Utvärdering

Jag ville även analysera om hur man utfört utvärderingen av verksamheten. Eftersom det finns många olika instanser med i verksamheten.

För att utvärdera verksamheten använde man sig främst av enkäter. Det fanns skilda enkäter för ungdomar och för yrkesmänniskorna. På basen av den enkäten sammanställde Stationens barn, statistik om bland annat ungdomarnas upplevelser om Wauto perioden. Statistiken fick ungdomsledarna ta del av då kontaktpersonen från Stationens barn kom till Korsholm för att gå igenom den. Ungdomarna gav även mycket respons muntligt direkt till ungdomsledarna under kvällen.

”Det är ju mest muntligt (från ungdomarna) förutom enkäten från stationens barn.”

”Förutom att de gav muntligt och sa att det är roligt då vi kommer så fyllde de även i en enkät som kom från Stationens barn.”

”Roy var hit och vi utvärdera den verksamheten tillsammans alla som hade varit någon typ av koordinatörer inom verksamheten. Där fick vi också en utvärdering på vad ungdomarna hade tyckt”

En av respondenterna kommenterar längden på den utvärdering som ungdomarna skulle göra att den var alldeles för lång för att ungdomarna skulle hållas motiverade att seriöst fylla i hela enkäten.

Man gjorde även rapporter från varje kväll som man var ute med Wauton som var i form av en enkät på nätet där man skulle fylla i till exempel hur många man träffat, i vilken ålder, vad man pratat med ungdomarna om och även en längre text om kvällen i helhet.

”Sen fanns det också rapporterna som man skulle skriva efter varje gång man varit ute. Från dem kom det mycket bra.”

I och med att man gjort samarbeten med andra rörde en av frågorna även om huruvida ungdomsledarnas samarbetspartners hade utvärderat verksamheten. Respondenterna berättar att de hade ett möte tillsammans med de frivilliga som fanns i verksamheten och de som fungerat som samarbetspartners. Utvärderingen var via Teams och bland annat ungdomsföreningarna fick dela med sig av vad de tyckt om samarbetet. Man tog även upp frågan om huruvida det i framtiden skulle finnas möjlighet till samarbete.

”Vi hade ett möte med frivilliga och ungdomsföreningar så då fick de dela med sig vad de tyckt och vad de skulle vilja i fortsättningen.”

5.4 Utveckling

En intressant fråga i intervjuerna var även om huruvida ungdomsledarna upplever att något inom Wauto verksamheten kunde utvecklas. Här kunde svaren både beröra planeringen, verksamheten eller utvärderingen. Två respondenter tog upp att man inom marknadsföringen mer borde ha satt tid på att ge föräldrar information om verksamheten, att försöka nå ut via skolans Wilma var ett förslag.

”Vi tyckte att vi marknadsförde det jättemycket men ändå har det kommit feedback av föräldrar att de inte sett det så vi borde ha marknadsfört det ännu mera.”

Även om ramen för verksamheten var att man skulle ut minst två gånger i veckan upplevde en av respondenterna att de borde ha varit ute mera. Men i och med annan verksamhet var det inte möjligt.

Två respondenter tar även fasta på att utvärderingen hade kunnat göra bättre. De berättade att nu efterhand man borde ha frågat fler ungdomar att fylla i den enkät som fanns. Att även fråga ungdomar från olika delar av Korsholm skulle ha varit till fördel. Vilket innebär att ungdomsledarna hade varit tvungna att inleda utvärderingen med ungdomarna i ett tidigare skede.

”Vi hade inte skickat ut den i god tid och vi börja med den alldeles för sent.”

5.4.1 Framtiden

Eftersom Wauton endast fanns i Korsholm i 5 månader frågades det även om ungdomsledarnas syn på framtiden och möjligheter för en likande verksamhet. Två av respondenterna tog upp att det i Korsholm finns behov för en verksamhet som har möjlighet att röra sig eftersom kommunen i sin helhet är stor och att genom Wauton man fått en chans att testa på ett färdigt koncept som fungerar.

”Att behovet finns för det. Hur man kan lägga upp det, vi har ju koordinera det nu en gång så det finns lite som en mall nu som har fungerat.”

”Jag tror att Wauto verksamheten passar bra i Korsholm eftersom vi har så mycket byar som är utspridda och vi har en jättestor kommun”

I framtiden hoppas ungdomsledarna även att man i kommunen kunde ha en fältarbetare som skulle fortsätta med de arbete som påbörjades under Wauto perioden.

”Jag önskar ju att Korsholm skulle ha haft egna fältarbetare så att det inte faller på ungdomsledarna.”

”Så det skulle kanske behövas någon som endast jobbar med fältarbete.”

6 Sammanfattning & Slutdiskussion

I det här kapitlet kommer jag att redovisa en sammanfattning samt anknyta till arbetets syfte. Jag kommer även utföra en kritisk granskning av arbetet.

6.1 Sammanfattning

Syftet med det här examensarbetet var att ta reda på hur ungdomsledarna i Korsholm upplevt och förverkligat Wauto verksamheten i Korsholm och vilken syn de har på att använda Wauton i mobilt ungdomsarbete. De centrala frågeställningarna var ungdomsledarnas arbetsmetoder, förberedelserna inför Wauton samt hur utvärderingen skett efter avslutad verksamhet.

I teoridelen tar jag fasta på vad ungdomsarbete är samt vilka dess metoder är. I Ungdomslagen hittar man målen och syftet med kommunernas ungdomsarbete samt vilket ansvar kommunen har. Under skrivandet framkom även att det finns väldigt begränsat med information om vilka metoder som ungdomsledarna använder i sitt arbete. Med tanke på att Walkers on Wheels är ett utvecklingsprojekt som är en del av Stationens barns verksamhet där fokuserar även en del av teorin på hur Stationens barn jobbar.

Ungdomarnas fritid var även en västenlig del av teoridelen eftersom man kan fråga sig om behovet för verksamhet för ungdomar på deras fritid finns. I det Riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik tar man fasta på att man i Finland vill satsa på ungdomarnas fritid vilket har resulterat till Finlands modellen där målet är att alla barn och ungdomar skall ha en möjlighet till ett fritidsintresse.

Undersökningen gjordes i form av intervjuer med tre av Korsholms ungdomsledare. Som grund för intervjuerna fanns en intervjuguide som stöd. Den var uppdelad i tre delar; planeringen, verksamheten samt utvärderingen. Resultatet ger en inblick om hur genomtänkande inom ungdomsarbetet det finns nya metoder att använda för att nå ut till fler ungdomar.

I resultatet framkom att det i Korsholm på grund av den stora ytan i kommunen finns ett behov till att på nya sätt nå ut till ungdomar som inte har möjlighet att delta i den ordinarie verksamheten som tidigare varit tillgängliga. Även ett starkt samarbete med andra aktörer har setts som fördel vilket gör etableringen lättare då man har möjlighet att samarbeta med andra.

Under förberedelserna var mycket praktiskt som skulle diskuteras tillsammans med andra som var intresserade av verksamheten. Ungdomsledarna hade även ansvaret över hur verksamheten skulle se ut i Korsholm, när skulle man vara ute på fältet, hur många gånger och hur kunde man dela upp kommunen i mindre delar. Under planeringen var det även viktigt att kontakta frivilliga samt samarbetspartners. Informationen samt marknadsföringen skulle även gå ut till ungdomarnas föräldrar och ungdomarna själva för att ge ungdomar kunskap om att en mobil ungdomsverksamhet fanns i Korsholm.

I resultatet angående utvärderingen kan man se att det till största del bara använts enkäter för att få ungdomarnas åsikter. Detta kan som en av respondenterna även tar upp enkelt bli väldigt långa och för ungdomarna ointressanta att fylla i vilket kan leda till att man endast får ett riktgivande resultat. Dock är rapportera ett bra sätt att få information om kvällen eftersom man inte senare kanske minns samtalsämnena från kvällen innan.

6.2 Kritisk granskning

Om det skulle ha funnits mera tid och resurser skulle det ha varit intressant att intervjua flera personer från andra professionella inom ungdomsarbetet, till exempel uppsökande ungdomsarbetet eller rusmedelsförebyggande arbete skulle ha kunnat vara intressanta tillägg till undersökningen för att få en större bred och flera synvinklar. Även en intervju med Stationens barn r.f. skulle ha kunnat ge undersökningen insikter som till exempel ungdomsledarna inte har.

Min egen personliga relation till respondenterna som kollega anser jag även haft sin vikt i skrivandet och främst i analyserandet av intervjuerna. Med tanke på att jag även själv varit och medverkat i verksamheten ger mig en position där jag har mina egna upplevelser och åsikter. Dessa kan påverka min uppfattning av andras upplevelser och åsikter. En av orsakerna till att jag valde att klippa sönder intervjuerna var just eftersom jag var orolig över om mina egna personliga relationer skulle påverka analyserandet. Detta försvann då jag längre inte kunde identifiera vem som sagt vad.

Jag uppfattar även att intervjuerna fortlöpte mera naturligt då respondenterna var mina egna kollegor som jag kände sedan tidigare och som kände mig. Dock tror jag att vetskapen att jag är bekant med ämnet och verksamheten bidrog till att vissa saker inte kom fram i intervjuerna. Saker som är självklara för dem att jag redan vet till exempel personer eller ställen lämnar bort i diskussioner.

Eftersom fokuset i en av frågeställningarna var arbetsmetoder behandlade även intervjuerna ämnet arbetsmetoder inom Wauto verksamheten. Dock kom det fram ganska snabbt under analysen att kunna sätta fingret och nämna dessa arbetsmetoder var en utmaning. Man visste varför man utförde mobilt ungdomsarbete men kunskapen om vilka metoder som användes inom verksamheten var svårt. Därför redovisas även resultatet som Arbetsätt istället för att prata om arbetsmetoder. Studien har därmed gett en insikt i att det finns brister i både material och kännedom om vilka metoder man kan utnyttja.

Källförteckning

- Aino Tormulainen & Eila Kauppinen, (2022). *Liikkuen läsnä, hetkessä teille. Tutkimusraportti liikkuvasta nuorisotyöstä*
- Antti Kivijärvi, Eila Kauppinen, Tomi Kiilakoski & Juha Leskinen. (2022). *Hidasta kasvua ja lisääntyviä vastuita. Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2021*. Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusverkosto
- Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. (u.å.)
<https://stm.fi/sv/arbetsverksamhet-i-rehabiliterande-syfte> [Hämtat 9.9.2022]
- Aseman Lapset ry:n strategia. (u.å.)
<https://asemanlapset.fi/aseman-lapset/strategia/> [Hämtat 28.3.2022]
- Börjesson, M. (2019). *Hälsofrämjande samtal med tonåringar och unga vuxna* (Upplaga 1:1.). Studentlitteratur AB.
- Decibel, (u.å.) <https://www.decibel.fi/om-oss/> [Hämtat 17.9.2022]
- Kepsu, K, Markelin, L. (2020). *Den svenskspråkiga ungdomsbarometern 2020*.
https://magma.fi/wp-content/uploads/2020/11/magma-ungdomsbarometer-layout-DIGI-krut_23nov.pdf [Hämtat 20.9.2022]
- Fakta om kommunen (u.å.). <https://korsholm.fi/kommun/fakta-om-kommunen>
 [Hämtat 20.9.2022]
- Finlandsmodellen, (u.å.).
<https://harrastamisensuomenmalli.fi/sv/information-pa-svenska/>
 [Hämtat 12.9.2022]
- Finlandsmodellen för hobbyverksamhet (u.å.). Undervisnings- och kulturministeriet
<https://okm.fi/sv/finlandsmodellen> [Hämtat 15.4.2022]
- Helsingin Walkers (u.å.). Asemanlapset.fi
<https://asemanlapset.fi/toimintamuotomme/walkers/walkershelsinki/>
 [Hämtat 10.9.2022]
- Hoikkala, T., Sell, A. & Torvalds-Wiik, K. (2010). *Ungdomsarbete är nödvändigt: Teoretisk underbyggnad, metodernas begränsningar och möjligheter*. Nätverket för ungdomsforskning.
- Holme, I. M., Nilsson, B. & Solvang, B. K. (1997). *Forskningsmetodik: Om kvalitativa och kvantitativa metoder* (2. uppl.). Studentlitteratur.
- Kiilakoski, T, Kinnunen, V & Djupsund, R, (2015) *Miksi nuorisotyötä tehdään?* Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta
- Kommuner som deltar i Finlandsmodellen, u.å.
<https://harrastamisensuomenmalli.fi/sv/for-hobbyarrangorer/kommuner-som-deltar-i-finlandsmodellen-for-hobbyverksamhet/> [Hämtat 12.9.2022]
- Korsholms Wauto rapport, (2021)

- Kunnallisen nuorisotyön työmuodot, (2019).
<https://nuorisotyosta.fi/kunnallisen-nuorisotyön-työmuodot/> [Hämtat 1.9.2022]
- Kvale, S., Brinkmann, S. & Torhell, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun* Tredje upplagan. Studentlitteratur.
- Statens idrottsråd. (2018). *Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus infografiikka*.
vapaa-ajatutkimus-infografiikka-netti.pdf (tietoanuorista.fi) [Hämtat 2.9.2022]
- Ledare för ungdomar och gemenskaper, (u.å.).
<https://optimaedu.fi/sv/studier/ledare-for-ungdomar-och-gemenskaper/>
 [Hämtat 12.5.2022]
- Nuoriso-ohjaaja. (2020). <https://tyomarkkinatori.fi/ammattit/nuoriso-ohjaaja>
 [Hämtat 12.5.2022]
- Principer och rekommendationer. (u.å.)
<https://www.koordinaatti.fi/sv/ungdomsinformation-och-radgivning/principer-och-rekommendationer> [Hämtat 30.8.2022]
- Undervisnings- och kulturministeriets publikationer. (2020). *Riksomfattande program för ungdomsarbete och ungdomspolitik 2020–2023*
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162008/OKM_2020_3_V_ANUPO_SV.pdf?sequence=4&isAllowed=y [Hämtat 19.3.2022]
- Salasuo, M. (2021). *Harrastamisen äärellä, Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2020*. Opetus- ja kulttuuriministeriö. <https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2021/05/lasten-ja-nuorten-vapaa-aikatutkimus-2020-web.pdf>
 [Hämtat 20.3.2022]
- Social rehabilitering (u.å.). <https://stm.fi/sv/social-rehabilitering> [Hämtat 9.9.2022]
- Specialunderstöd för Finlandsmodellen (u.å.).
<https://okm.fi/sv/-/specialunderstod-till-kommuner-for-genomforande-av-finlandsmodellen-for-hobbyverksamhet> [Hämtat 12.9.2022]
- Stationens barn. (u.å.). <https://asemanlapset.fi/sv/> [Hämtat 11.3.2022]
- Statistikcentralen. (2019). Sysselsatta efter yrkesgrupp
https://pxweb2.stat.fi/PxWeb/pxweb/sv/StatFin/StatFin_tyokay/statfin_tyokay_pxt_115r.px/table/tableViewLayout1/ [Hämtat 1.9.2022]
- Statistik från Hälsa i skolan (2021).
https://sampon.thl.fi/pivot/prod/sv/ktk/ktk1/summary_perustulokset2
 [Hämtat 13.9.2022]
- Stödchatten ärligt talat. (u.å.). <https://arligttalat.fi> [Hämtat 17.9.2022]
- Till kommunerna (u.å.). <https://harrastamisensuomenmalli.fi/sv/till-kommunerna/>
 [Hämtat 12.9.2022]
- Tolonen, T., Määttä, M. & Aaltonen, S. (2011). *Annettu, otettu, itse tehty: Nuorten vapaa-aika tänään*. Nuorisotutkimusseura: Nuorisotutkimusverkosto
- Trost, Jan, (2010). *Kvalitativa intervjuer*. 4., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur.

- Ungdomsarbete (u.å.). Undervisnings- och kulturministeriet
<https://okm.fi/sv/ungdomsarbete> [Hämtat 20.3.2022]
- Ungdomsarbetsledare (u.å.). <https://evl.fi/fakta-om-kyrkan/kyrkan-som-arbetsplats/yrken-och-utbildning/ungdomsarbetsledare> [Hämtat 12.5.2022]
- Ungdomsarbete och ungas välbefinnande (u.å.). <https://nuorisoala.fi/pa-svenska/ungdomsarbete-och-ungas-valbefinnande-i-finland/> [Hämtat 9.5.2022]
- Ungdomsarbete och ungdomspolitik (2022). <https://www.kommunforbundet.fi/opetus-ja-kulttuuri/nuorisotyö> [Hämtat 9.5.2022]
- Ungdomslagen 1285/2016
<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2016/20161285> [Hämtat 19.3.2022]
- Ungdomsverksamhet (u.å.).
<https://korsholm.fi/uppleva/ungdomsverksamhet> [Hämtat 20.9.2022]
- Ungdomsverkstäder (u.å.). <https://avi.fi/sv/om-oss/vara-uppgifter/undervisning-och-kultur/ungdomsvasendet/ungdomsverkstader> [Hämtat 20.3.2022]
- Uppsökande ungdomsarbete (u.å.) <https://www.intory.fi/kort-pa-svenska/>
[Hämtat 20.3.2022]
- Vilen, A. (2018). *Uppsökande ungdomsarbete: Handbok*. Espoon nuorisopalvelut
- Walkers-bussi, u.å. <https://asemanlapset.fi/toimintamuotomme/walkers/walkers-bussi/>
[Hämtat 10.9.2022]
- Walkers toiminta, u.å. <https://asemanlapset.fi/toimintamuotomme/walkers/>
[Hämtat 13.3.2022]
- Walkers on Wheels, u.å. <https://asemanlapset.fi/toimintamuotomme/walkers/walkers-on-wheels/> [Hämtat 13.3.2022]

Bilaga 1

Intervjufrågor

Bakgrundsinformation

1. Kön
2. Hur länge har du fungerat som ungdomsledare?

Del 1 Planering och förberedelse för Wauto

1. Hur såg förberedelserna ut inför Wauto perioden?
 - a. Vilka diskussioner förde ni i arbetsteamet?
 - b. Diskuterade ni värderingar, förhållningssätt och arbetsmetoder?
2. Vad visste ni om verksamheten från tidigare?
3. Vilka ramar för verksamheten fick ni från Stationens barn.
4. Hur beskrevs det ursprungliga syftet med Wauto-verksamheten?
5. Hur såg marknadsföringen till ungdomar och föräldrar ut?

Del 2 Genomförande av mobilt ungdomsarbete genom Wauto verksamhet

1. Hur beskriver ni er roll som ungdomsledare inom Wauto verksamheten?
 - a. Hur tog ungdomarna emot er?
2. Hur beskriver ni arbetsmetoderna och vilket syfte fyller de?
3. Vad ser ni för fördelarna med Wauto verksamheten och vilka är utmaningarna med ungdomsledarskap kopplat till Wauto verksamhet?
4. Såg ni några skillnader mellan områdena?

Del 3 Utvärdering

- Hur har ni utvärderades ert arbete som ungdomsledare inom Wauto verksamheten?
- Har ungdomarna utvärderat?
- Har ni samarbetat med andra organisationer? Till exempel ungdomsföreningar
 - Hur har det samarbetet sätt ut?
 - Har de utvärderat verksamheten? Isåfall hur?
- Hur har samarbetet med Stationens Barn fungerat?
- Vilka möjligheter ser ni med Wauto verksamheten i framtiden?
- Vad kunde man utveckla i verksamheten? (planering, genomförandet och utvärderingen?)